

Kansallispuistojen, retkeilyalueiden ja muiden luontomatkakohteiden paikallistaloudellisten vaikutusten arviointisovelluksen kertoimien päivitys 2019

Eero Vatanen ja Liisa Kajala

Eero Vatanen
Eero.Vatanen(at)uef.fi
puh. 0405367878

Liisa Kajala
Metsähallitus, Luontopalvelut
Akselinkatu 8, 57130 Savonlinna
liisa.kajala(at)metsa.fi
puh. 0400 233 571

Kansikuva: Repoveden kansallispuiston vuonna 2019 avattu riippusilta on tärkeä alueen matkailulle. Kuva: Medialouhos / Jouni Kallio.

Översättning: Lingsoft Language Services Oy

Translation: Lingsoft Language Services Oy

ISO 14001
© Metsähallitus, Vantaa, 2019

ISSN-L 1235-6549
ISSN (verkkajulkaisu) 1799-537X
ISBN 978-952-295-263-9 (pdf)

Eero Vatanen ja Liisa Kajala

**Kansallispuistojen, retkeilyalueiden ja muiden
luontomatkailullisesti arvokkaiden
suojelukohteiden paikallistaloudellisten
vaikutusten arviointimenetelmän kertoimien
päivitys 2019**

METSÄHALLITUS

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	15.1.2020
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA			
ALUEEN NIMI			
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI			
ALUEYKSIKKÖ			
TEKIÄ(T)	Eero Vatanen ja Liisa Kajala		
JULKAISUN NIMI	Kansallispuistojen, retkeilyalueiden ja muiden luontomatkailullisesti arvokkaiden suojelualueiden paikallistaloudellisten vaikutusten arviointimenetelmän kertoimien päivitys 2019		
TIIVISTELMÄ	<p>Metsähallituksen Luontopalvelut arvioi vuosittain kaikkien 40 kansallispuiston, viiden valtion retkeilyalueen sekä muutamien muiden, matkailullisesti merkittävien suojelualueiden kävijöiden rahankäytöstä syntyvät paikallistaloudelliset tulo- ja työllisyysvaikutukset. Arviointimenetelmä kehitettiin Metsähallituksen ja Metsäntutkimuslaitoksen yhteistyönä vuonna 2009.</p> <p>Menetelmän lähtökohtana oli amerikkalainen kansallispuistojen paikallistaloudellisten vaikutusten arviointiin kehitetty MGM2-menetelmä. Menetelmän avulla voidaan arvioida suojelualueiden lähialueiden paikallistalouteen tulevat välittömät ja välilliset tulo- ja työllisyysvaikutukset, kun selvitetään käyntimäärät ja kävijöiden rahankäyttötiedot menolajeittain sekä johdetaan paikallistalouden kerrannaisvaikutuksia kuvaavat kertoimet.</p> <p>Metsähallituksen Luontopalvelujen toimeksiannosta päivitettiin arviointimenetelmän kertoimet nyt toisen kerran. Arviointimenetelmän päivitys tehtiin Tilastokeskuksen koko maan vuoden 2015 panos-tuotostaulukoiden, aluetilinpitotietojen ja sijaintiosamäärämenetelmän avulla. Tässä raportissa esitetään, kuinka päivitys toteutettiin ja kuinka sen tulokset muuttavat kansallispuistojen kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellisia ja valtakunnallisia vaikutuksia vuonna 2018. Lisäksi tehtiin lupaavia kokeita puistokohtaisten kertoimien kehittämiseksi.</p> <p>Vertailu osoittaa, että uusilla kertoimilla lasketut kansallispuistokävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset tulovaikutukset olivat 4,1 % (4,2 milj. euroa) suuremmat ja työllisyysvaikutukset 19,3 % (408 henkilötyövuotta) pienemmät kuin vanhoilla kertoimilla lasketut vaikutukset. Määrällisesti eniten vaikutukset vähentyivät majoitus- ja ravitsemispalveluissa, koska kansallispuistokävijät käyttävät niiden palveluita eniten.</p>		
AVAINSANAT	kansallispuistot, retkeilyalueet, suojelualueet, kävijät, rahankäyttö, paikallistaloudelliset vaikutukset, tulovaikutukset, työllisyysvaikutukset, arviointimenetelmät		
MUUT TIEDOT			
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisu. Sarja A 232		
ISSN-L ISSN (VERKKOJULKAISU)	1235-6549 1799-537X	ISBN (PDF)	978-952-295-263-9
SIVUMÄÄRÄ	31 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, Luontopalvelut	HINTA	

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	15.1.2020
UPPDRAGSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	
TYP AV SKYDDSOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM			
OMRÅDETS NAMN			
NATURA 2000 -OMRÅDETS NAMN OCH KOD			
REGIONAL ENHET			
FÖRFATTARE	Eero Vatanen och Liisa Kajala		
PUBLIKATION	Uppdatering 2019 av multiplikatorerna i en metod för att bedöma de lokala ekonomiska konsekvenserna av nationalparker, strövområden och övriga områden för naturturism (svenska och engelska)		
SAMMANDRAG	<p>Naturtjänsterna vid Forststyrelsen gör en årlig beräkning av de lokala intäkts- och sysselsättningseffekterna av samtliga 40 nationalparker, statens fem strövområden samt ett antal andra skyddsområden av betydelse för turismen, baserat på besökarnas penninganvändning. Metoden som används togs fram 2009 som ett samarbete mellan Forststyrelsen och Skogsforskningsinstitutet.</p> <p>Den baserar sig på MGM2, en amerikansk metod med vilken man beräknar betydelsen av amerikanska nationalparker för den lokala ekonomin. Med hjälp av metoden går det att beräkna vilka direkta och indirekta inkomst- och sysselsättningseffekter som ett skyddsområde har på den omgivande lokala ekonomin. Utifrån mängden besök och mängden pengar som besökarna lägger ut inom olika utgiftsslag härleds multiplikatorer som i sin tur beskriver multiplikatoreffekterna på den lokala ekonomin.</p> <p>Multiplikatorerna har nu uppdaterats för andra gången, på uppdrag av Naturtjänsterna vid Forststyrelsen. Uppdateringen gjordes baserat på Statistikcentralens landsomfattande tabeller för input-output och regionalräkenskaper 2015. I beräkningarna användes lokaliseringkvoter. I denna rapport beskrivs hur uppdateringen utfördes och hur resultaten syns i de beräknade lokala och riksomfattande ekonomiska effekterna av besökarnas penninganvändning. Det gjordes också försök att förbättra de parkspezifika multiplikatorerna, med lovande resultat.</p> <p>En jämförelse visar att de lokala intäktseffekterna av besökarnas utlägg i samband med nationalparksbesök var 4,1 procent (4,2 miljoner euro) högre och sysselsättningseffekterna 19,3 procent (408 årsverken) mindre då man beräknar dem enligt de nya multiplikatorerna. Kvantitativt sett minskade effekterna mest inom logi- och restaurangtjänsterna eftersom nationalparksbesökare använder dessa tjänster mest.</p>		
NYCKELORD	nationalparker, strövområden, skyddsområden, besökare, penninganvändning, effekter på den lokala ekonomin, intäktseffekter, sysselsättningseffekter, bedömningsmetoder		
ÖVRIGA UPPGIFTER			
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Forststyrelsens naturskyddspublikationer. Serie A 232		
ISSN-L	1235-6549	ISBN (PDF)	978-952-295-263-9
ISSN (ONLINE)	1799-537X		
SIDANTAL	31 s.	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, Naturtjänster	PRIS	

DOCUMENTATION PAGE

PUBLISHED BY	Metsähallitus	PUBLICATION DATE	15.1.2020
COMMISSIONED BY	Metsähallitus	DATE OF APPROVAL	
CONFIDENTIALITY	Public	REGISTRATION NO.	
PROTECTED AREA TYPE / CONSERVATION PROGRAMME			
NAME OF SITE			
NATURA 2000 SITE NAME AND CODE			
REGIONAL ORGANISATION			
AUTHOR(S)	Eero Vatanen and Liisa Kajala		
TITLE	Update of multipliers used by the method assessing the local economic impacts of national parks, hiking areas and other protected areas valuable as nature tourism destinations, 2019		
ABSTRACT	<p>Metsähallitus Parks & Wildlife Finland annually assesses the total impacts on revenue and employment in local economies of money spent by visitors to all 40 national parks, 5 state-owned hiking areas and a few other protected areas important for tourism. The assessment method was jointly developed by Metsähallitus and Finnish Forest Research Institute in 2009.</p> <p>The method is based on the American MGM2 method, which was developed to assess the local economic impacts of national parks and facilitate the assessment of direct and indirect income and employment impacts on the local economy of regions close to protected areas, by examining the numbers of visitors and visitor spending by type of expenditure, and deriving the factors that describe the multiplier effects on the local economy.</p> <p>This is the second update of the assessment method multipliers commissioned by Metsähallitus Parks & Wildlife Finland. The assessment method was updated using 2015 input-output statistics produced by Statistics Finland for the entire country, as well as regional accounting data and location quotient methods. This report explains how the update was made and how its results will alter the local and national economic impacts of visitor spending in national parks in 2018. In addition to this, promising trials were conducted to develop park-specific multipliers.</p> <p>The comparison shows that when calculated using the updated multipliers, the local economic impact of national park visitor spending was 4.1% (EUR 4.2 million) higher in terms of income and 19.3% (408 person-years) lower in terms of employment than when calculated using the old multipliers. Quantitatively, the impacts on accommodation and catering services saw the biggest drop, because these are the services that are most often used by visitors to national parks.</p>		
KEYWORDS	national parks, hiking areas, protected areas, visitors, spending, local economic impacts, income impacts, employment impacts, assessment methods		
OTHER INFORMATION			
SERIES NAME AND NO.	Nature Protection Publications of Metsähallitus. Series A 232		
ISSN-L	1235-6549	ISBN (PDF)	978-952-295-263-9
ISSN (ONLINE)	1799-537X		
NO. OF PAGES	31 p.	LANGUAGE	Finnish
PUBLISHING CO.	Metsähallitus	PRINTED IN	
DISTRIBUTOR	Metsähallitus, Parks & Wildlife Finland	PRICE	

Sisällys

1 Johdanto.....	9
2 Kansallispuistokävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset 2009–2018.....	10
3 Paikallistaloudellisten vaikutusten laskenta	12
3.1 Laskentamenetelmä	12
3.2 Paikallisten panos-tuotostaulukoiden laadinta ja kertoimien päivitys 2019.....	13
4 Kertoimien vertailu ja johtopäätökset	16
5 Kokeiluja ja kehittäminen.....	19
5.1 Puistokohtaiset kertoimet.....	19
5.2 Pellervon taloudellisen tutkimuskeskuksen maakunnalliset panos-tuotostaulukot vuodelta 2014	21
Lähteet	22
Liitteet	
Liite 1 Keskiarvokertoimien laskennassa käytetyt suojelualueet luokittain	25
Liite 2 Eri aluetasojen panos-tuotostaulukoiden tuotannollisten toimialojen luokitusten vastaavuus	26
Liite 3 Tulokertoimet puistoluokittain 2019.....	29
Liite 4 Työllisyyskertoimet puistoluokittain 2019	30
Liite 5 Tutkimuksessa käytettyjä käsitteitä	31

1 Johdanto

Metsähallituksen Luontopalvelut hoitaa kansallispuistoja, valtion retkeilyalueita ja muita suojelualueita, yhteensä yli seitsemää miljoonaa hehtaaria valtion maita ja vesiä, jotka ovat merkittävä osa Suomi-kuvaa. Luontopalvelut luo toiminnallaan aktiivisesti edellytyksiä luonnon virkistyskäytölle ja matkailuelinkeinolle hallinnoimillaan alueilla. Toiminta rahoitetaan valtion talousarviosta myönnettyin varoin. Kansallispuistojen ja valtion retkeilyalueiden käyntimäärät ovat olleet kasvussa koko 2000-luvun. Vuonna 2018 Metsähallituksen Luontopalvelujen hoitamille valtion suojelualueille tehtiin lähes 6,9 miljoonaa käyntiä (Metsähallitus 2019a).

Metsähallituksen ja Metsäntutkimuslaitoksen yhteistyönä kehitettiin vuonna 2009 kansallispuistojen, retkeilyalueiden ja muiden matkailullisesti merkittävien suojelualueiden kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellisten vaikutusten arviointimenetelmä (Metsähallitus & Metsäntutkimuslaitos 2009, Huhtala ym. 2010). Tällä menetelmällä Metsähallituksen Luontopalvelut on vuodesta 2009 alkaen selvittänyt vuosittain kaikkien kansallispuistojen, valtion retkeilyalueiden sekä muutamien muiden matkailullisesti merkittävien suojelualueiden kävijöiden rahankäytöstä syntyvät paikallistaloudelliset tulo- ja työllisyysvaikutukset (Metsähallitus 2019b). Metsähallituksen Luontopalveluilla käytössä olevan menetelmän lähtökohtana oli amerikkalainen kansallispuistojen paikallistaloudellisten vaikutusten arviointiin kehitetty MGM2-malli (Stynes ym. 2000, Vatanen & Kajala 2015). Niin MGM2-malli kuin tämä menetelmä perustuvat käyntimäärän, suojelualuekävijöiden keskimääräisen rahankäytön ja paikallistaloutta kuvaavien kertoimien kertomiseen keskenään. Menetelmän avulla voidaan arvioida välittömät ja välilliset tulo- ja työllisyysvaikutukset niille suojelualueille, joista on saatavilla käyntimäärät ja kävijöiden rahankäyttötiedot menolajeittain.

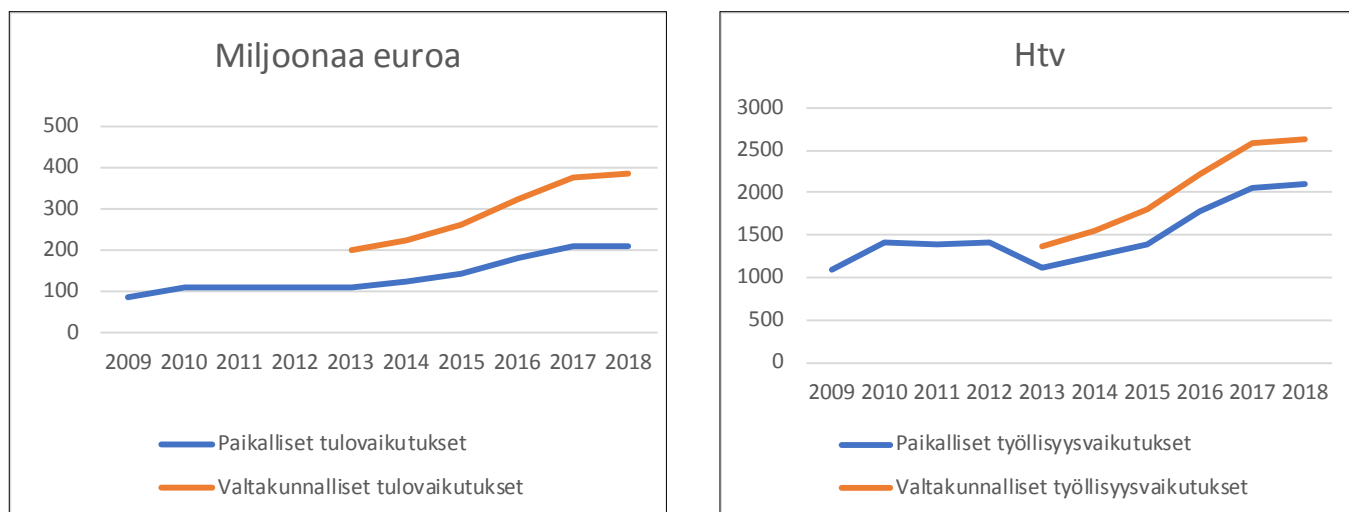
Vuonna 2009 käyttöön otetun laskennan kertoimien riippuvuudet perustuivat vuoden 2002 alueellisen panos-tuotostutkimuksen (Suomen virallinen tilasto SVT 1) määrittämään toimialojen väliseen vuorovaikutukseen eri maakunnissa. Suojelualueiden lähialueiden toimialojen tuotos- ja työllisyystietoina käytettiin vuoden 2006 tietoja (Suomen virallinen tilasto SVT 2). Vuoden 2014 päivytyksen tilastotiedot olivat vuodelta 2011 (Vatanen & Kajala 2015). Kertoimien päivitys noin viiden vuoden välein on tarpeellista, koska talouden toimijoiden väliset vuorovaikutussuhteet ja työn tuottavuus muuttuvat alati (Honkatukia ym. 2014, Tilastokeskus 2014). Vuosien 1995 ja 2002 maakuntien panos-tuotostaulukot tehtiin niiden käyttäjien pyynnöstä ministeriöiden erillisrahoituksella. Uusien taulukoiden laadintaa on tuloksetta pyydetty Tilastokeskukselta ja rahoittajilta usean vuoden ajan. Tilastokeskus on kuitenkin käytännössä lopettanut alueellisten panos-tuotostaulukoiden laatimisen. Pellervon taloudellinen tutkimuslaitos (PTT) ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) julkisivat vuoden 2014 maakunnalliset panos-tuotostaulukot kesäkuussa 2019. Metsähallituksen Luontopalvelut oli ehtinyt aloittaa oman päivitystyönsä ennen PTT:n ja THL:n taulukoiden julkaisemista.

Menetelmän päivitys tehtiin Tilastokeskuksen koko maan vuoden 2015 panos-tuotostaulukoiden, aluetilinpitotietojen ja sijaintiosamäärämenetelmien sekä vuoden 2016 työllisyystietojen avulla. Tässä raportissa esitetään, kuinka päivitys toteutettiin ja vertailaan uusien ja vanhojen kertoimien tuloksia vuoden 2018 aineistolla. Päivityksen yhteydessä kokeiltiin myös, mitä kertoimiin vaikuttaa, jos puistoluokkiin otetaan lisää havaintoja. Samalla kehitettiin menetelmää laskea puistokohtaiset kertoimet myös niille puistoille, joiden vaikutusalue ulottuu useamman maakunnan alueelle.

2 Kansallispuistokävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset 2009–2018

Kansallispuistojen kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset on arvioitu jo 10 vuodelle. Vuoden 2014 kertoimien päivityksen yhteydessä laskentamallia laajennettiin sisältämään kävijöiden rahankäytön valtakunnalliset vaikutukset (Vatanen & Kajala 2015), joten ne on arvioitu kuudelle vuodelle.

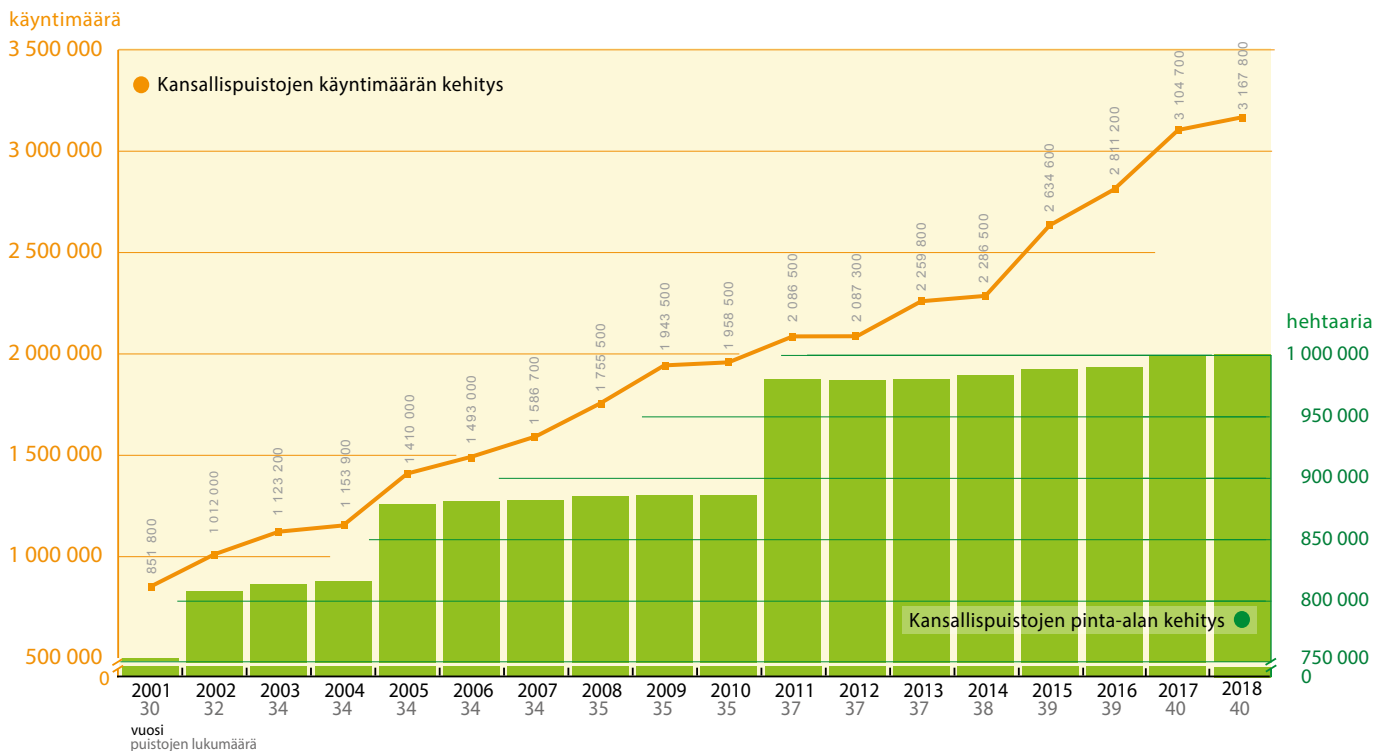
Paikallistaloudelliset tulovaikutukset ovat lisääntyneet vuosi vuodelta ja olivat vuonna 2018 kaksi ja puoli kertaa suuremmat kuin 2009. Paikallistaloudelliset työllisyysvaikutuksetkin ovat nykyisin tuottavuuden kasvusta huolimatta puolitoista kertaa suuremmat kuin vuonna 2009 (kuva 1). Valtakunnallisten vaikutusten kehitys on ollut saman suuntaista.

Kuva 1. Kansallispuistokävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset ja valtakunnalliset tulo- ja työllisyysvaikutukset 2009–2018.

Vaikutusten kasvu on ensisijaisesti seurausta vuosittaisen käyntimäärän lisääntymisestä yli puolitoistakertaiseksi vuodesta 2009 vuoteen 2018 (kuva 2), mutta myös kävijöiden alueilla käyttämä rahamäärä on yli puolitoistakertaistunut. Käyntimäärän kasvu on seurausta sekä puistojen lukumäärän ja pinta-alan kasvusta että puistojen vetovoiman lisääntymisestä. Kansallispuistojen suosion kasvuun on vaikuttanut mm. kaupungistu-

neen väestön kaipuu luontoon rentoutumaan ja kuntoilemaan sekä puistojen ja niitä ympäröivien matkailualueiden palvelujen ja saatavuuden parantuminen. Luontokohteet myös löydetään ja tunnetaan entistä paremmin monipuolisen ja tehostuneen sähköisen viestinnän myötä. Luonto on nostessa myös some-kanavissa ja Luontopalveluilla on esim. kaikille kansallispuistoille oma Facebook-ryhmänsä.

Kuva 2. Kansallispuistojen käyntimäärä, puistojen lukumäärä ja pinta-ala vuosina 2001–2018.

3 Paikallistaloudellisten vaikutusten laskenta

3.1 Laskentamenetelmä

Käytössä olevassa vuonna 2009 kehitetyssä menetelmässä kerrotaan keskenään kolme tekijää:

- käyntimäärä
- keskimääräinen rahankäyttö/käynti
- panos-tuotostaulukoista johdetut paikallistaloudellisia vaikutuksia kuvaavat kertoimet.

Kertolaskun tuloksena saadaan alueelle tulovaikutukset, joista voidaan laskea työllisyysvaikutukset työllisyyden ja tuotoksen suhdelukujen avulla.

Menetelmän taustalla on Metsähallituksen kävijäseuranta (ks. Kajala ym. 2009, Metsähallitus 2019a). Metsähallitus arvioi käyntimääriä alueiltaan vuosittain pääasiassa elektronisten laskurien avulla. Vakionuotoisia kävijätutkimuksia tehdään kansallispuistoissa ja valtion retkeilyalueilla sekä muilla virkistyskäytöllisesti erityisen merkittävillä suojelualueilla viidestä kymmeneen vuoden välein, alueen virkistyskäytöllisestä painoarvosta riippuen. Kävijätutkimuksessa selvitetään muiden kysymysten ohella, paljonko rahaa vastaajat ovat käyttäneet suojelualueella ja sen lähialueella eri menolajeihin, kuten majoitukseen, kauppaan ja ohjelmalveluihin. Lähialue on määritelty kullekin suojelualueelle erikseen, ja se sisältää aina suojelualueen sijaintikunnan/-kunnat. Lisäksi lähialueeseen voi kuulua lähikuntia, jos lähimmät palvelut ovat niiden alueella.

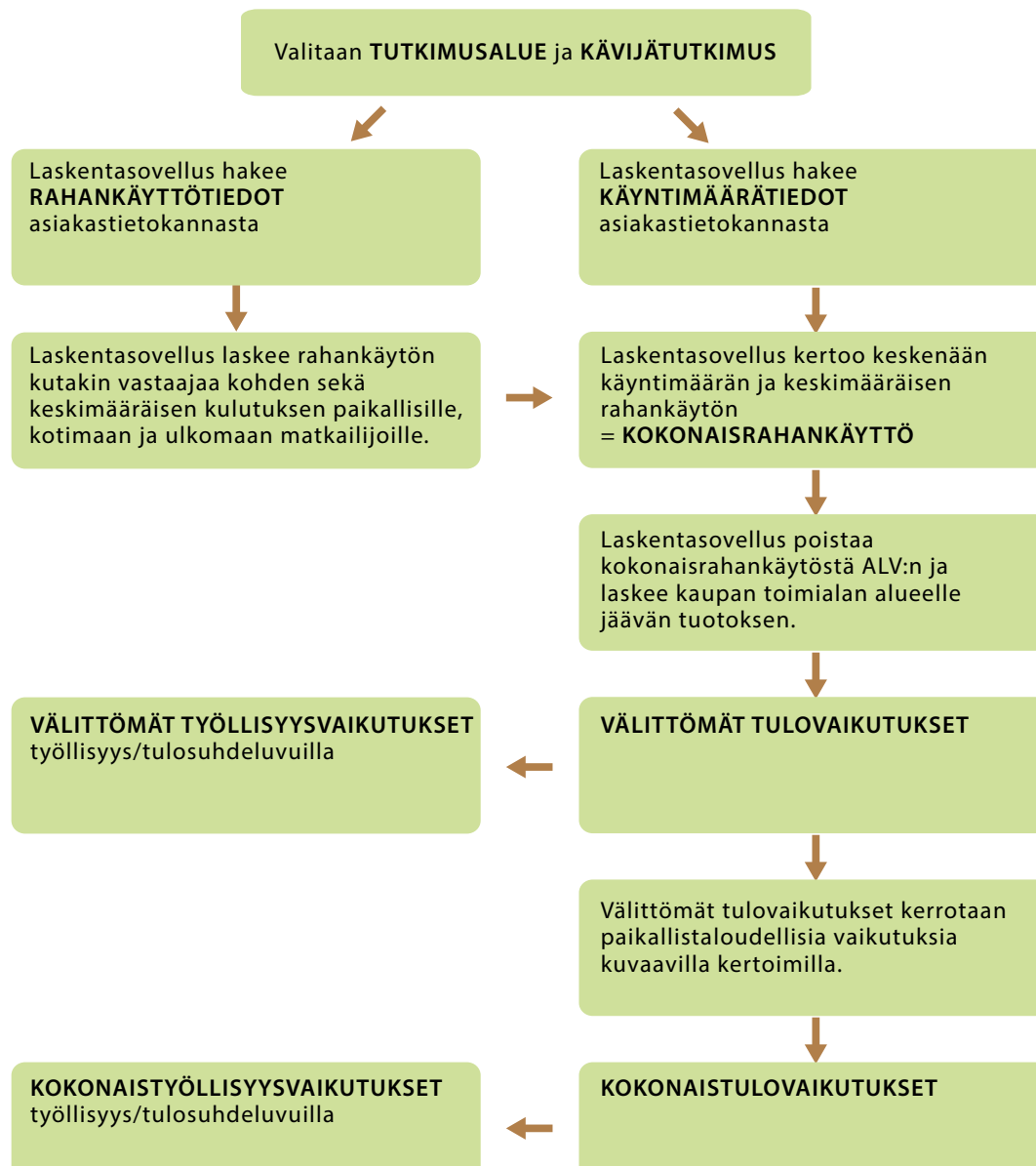
Ennen vaikutusten laskentaa rahankäyttötiedoista poistetaan arvonlisävero ja otetaan huomioon kaupan osalta paikallistalouksiin jäävä osuus. Lisäksi seuruekohtaiset kulut muunnetaan kävijäkohtaisiksi kuluiksi, pakettimatkan kulut jyvitetään eri menolajeihin ja rahankäyttö lasketaan yhtä puistokäyntiä kohden. Kun alueelle jäävä raha (tulo) menolajeittain on selvitetty, kerrotaan näin saadut välittömät tulovaikutukset panos-tuotostaulukoista laajennetulla panos-tuotostaulukoista laajennetulla panos-tuotostaulukoista

lasketuilla kertoimilla kokonaistulovaikutusten saamiseksi. Laskentaprosessin eteneminen esitetään kuvassa 3.

Kokonaisvaikutusten laskentaa varten puistot jaettiin neljään luokkaan (maaseutu, taajama/tiheä asutus, pääkaupunkiseutu, matkailukeskus) lähialueen asukastiheyden ja talousalueen erityispiirteiden perusteella (ks. Chang 2001). Kullekin luokalle laskettiin keskimääräiset välittömien vaikutusten kertautumista kuvaavat tulo- ja työllisyyskertoimet. Ensimmäisen laskennan lähtökohtana vuonna 2009 käytettiin vuoden 2002 maakunnallisista panos-tuotostaulukoista (Suomen virallinen tilasto SVT 1) 21 puistolle johdettuja paikallisia laajennettuja panos-tuotostaulukoita ja panos-tuotostaulukoita. Laajennetuissa panos-tuotostaulukoissa tuotantotoimintaa kuvaavien toimialojen lisäksi myös kotitaloudet ovat tulonkäyttäjinä aiheuttamassa kerrannaisvaikutuksia. Laajennetuista panos-tuotostaulukoista panos-tuotostaulukoilla lasketut vaikutuskertoimet sisältävät myös kotitalouksien tulonkäytöstä seuraavat ns. johdetut vaikutukset. Kotitalouksien tulonkäyttö lisää tarkasteltavan talouden kerrannaisvaikutuksia, ja erityisesti paikallis- ja aluetalouksissa niiden rooli kerrannaisvaikutusten syntymisessä on merkityksellinen (ks. Vatanen 2001, Vatanen ym. 2006, Huhtala ym. 2009, Vatanen 2011, Tahvanainen ym. 2012).

Vuosien 2014 (Vatanen & Kajala 2015) ja 2019 päivityksissä maakunnalliset panos-tuotostaulukot johdettiin Suomen panos-tuotostaulukoiden (Suomen virallinen tilasto SVT 2) ja aluetalouden (Suomen virallinen tilasto SVT 3) tiedoista sijaintiosamäärämenetelmien avulla.

Laskentamenetelmällä saatuja tuloksia tarkasteltaessa on tärkeää huomata, että menetelmällä lasketut vaikutukset sisältävät ainoastaan kyseisillä suojelualueilla käyneiden kävijöiden rahankäytöstä alueelle syntyvät rahavirrat ja niihin liittyvät työpaikat. Esimerkiksi vuonna 2018 kaikkien 40 kansallispuiston kä-

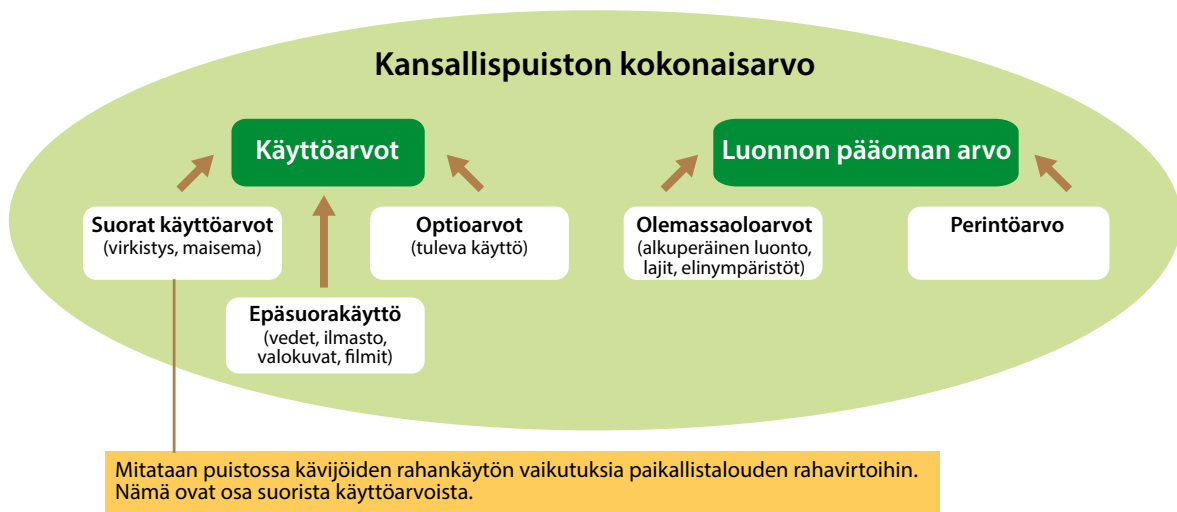
Kuva 3. Metsähallituksen suojelualuekävijöiden paikallistaloudellisten vaikutusten laskentaprosessi.

vijöiden paikallistaloudelliset kokonaistulo- ja työllisyysvaikutukset olivat yhteensä 212 milj. euroa ja 2 105 henkilötyövuotta sekä kaikkien 5 retkeilyalueen vastaavasti 12,5 milj. euroa ja 132 henkilötyövuotta (Metsähallitus 2019b). Tulokset eivät siten kuvaa suojelualan kokonaisarvoa (kuva 4). Jos kansallispuistojen ja valtion retkeilyalueiden muutkin käyttöarvot voitaisiin mitata yhtä hyvin kuin kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset, tunnettaisiin kansallispuistojen ja retkeilyalueiden kokonaisarvosta suurempi osa. Tällöinkin jäisi mittaamatta kohteen luonnon pääoman arvo, jonka mittaamiseen on menetelmiä, mutta niiden tulokset eivät ole suoraan

yhteen laskettavissa mitattujen käyttöarvojen kanssa.

3.2 Paikallisten panos-tuotostaulukoiden laadinta ja kertoimien päivitys 2019

Paikallistaloudellisia tulo- ja työllisyysvaikutuksia kuvaavat suhdeluvut ja kertoimet päivitettiin samoille puistoluokille kuin vuosien 2009 ja 2014 tutkimuksissa. Puistoluokkiin kuuluvat suojelualueet ovat samat kuin 2014 tutkimuksessa. Näille 22 suojelualueelle (liite 1) muodostettiin panos-tuotostaulukot, joiden

Kuva 4. Kansallispuiston kokonaisarvon muodostuminen.

avulla tarvittavat kertoimet laskettiin kullekin puistoluokalle.

Paikallisten vuoden 2015 panos-tuotostaulukoiden laatiminen aloitettiin johtamalla ensin kohdepuistojen sijaintimaakuntien 30 toimialan panos-tuotostaulukot koko maan vuoden 2015 panos-tuotostaulukosta (SVT 2) ns. FLQ-menetelmän (ks. esim. Flegg ym. 1995, Pirhonen ym. 2008, Flegg & Tohmo 2011) Lehtosen & Tykkyläisen (2012) sovelluksen avulla, kuten Kietäväisen ym. (2013) tutkimuksessa. Kotitalouksien tulot toimialoilta laskettiin aluetilinpidon (Suomen virallinen tilasto SVT 2) arvonlisäyksen, maksettujen palkkojen, kiinteän pääoman bruttomuodostuksen, palkansaajien ja yrittäjien lukumäärien avulla. Kotitalouksien kulutusmenojen jakauman mukaiset panoskertoimet arvioitiin koko maan panos-tuotostaulukon tietojen kulutusmenojen jakaumasta, ja kotitalouksien kokonaistulot määritettiin aluetilinpidon kotitalouksien taloustoimien tiedoista (Suomen virallinen tilasto SVT 3).

Kunkin alueen sijaintimaakunnan panos-tuotostaulukon 30 toimialasta aggregoitiin 20 toimialan panos-tuotostaulukko, jonka toimialat ovat samat kuin aluetilinpidon ”tuotanto ja työllisyys seutukunnittain”-tilastossa (liite 2). Tämän jälkeen kunkin lähialueen 20 toimialalle laskettiin ristikkäissijaintiosamäärät (CILQ) suhteuttamalla maakunnan ja lähialueen tuotosluvut keskenään (ks. esim. Hewings 1985, McCann 2001). Fleggin sijaintiosamäärät (FLQ) laskettiin samalla tavalla kuin Leh-

tonen ja Tykkyläinen tutkimuksessaan (2012, 4 ja 11) CILQ:n arvoista. Lähialueiden toimialojen tuotosluvut saatiin Tilastokeskuksesta (2019) tilatuista erillisaineistoista. Tuotannollisten toimialojen lisäksi selvitettiin myös sijaintialueiden kotitalouksien tulot. Maakunnan kotitalouksien bruttotulot saatiin Tilastokeskuksen (Suomen virallinen tilasto SVT 2) ”Kotitalouksien taloustoimet maakunnittain”-taulukosta. Lähialueen kotitalouksien tulot saatiin Tilastokeskuksen (2019) erillisaineistosta.

Paikallisten panoskertoimien johtamismenetelmää kevennettiin edelliseen päivitykseen verrattuna (ks. Vatanen & Kajala 2015). Nyt paikalliset panoskertoimet määritettiin kertomalla maakunnan panoskertoimet ja lähialueen FLQ-sijaintiosamäärät keskenään, jos sijaintiosamäärä oli ykköstä pienempi. Jos sijaintiosamäärä oli yksi tai suurempi, paikallinen panoskerroin asetettiin samaksi kuin maakunnallinen panoskerroin, koska tällöin paikallisen myyvän toimialan oletetaan tuottavan riittävästi välituotteita ostettavaksi paikallisen toimialan käyttöön. Myös kotitalouksien paikalliset kertoimet johdettiin samaa menetelmää käyttäen.

Tämän jälkeen panoskertoimista muodostettu matriisi vähennettiin yksikkömatriisista, ja näin saadusta matriisista otettiin kääntematriisi, jonka sarakkeiden summat (tulokertoimet = tuotoskertoimet) kuvaavat sen toimialan lopputuotekysynnän kokonaisvaikutuksia ko. taloudessa (menetelmästä tarkemmin ks. esim. Hewings 1985, McCann 2001, Miller &

Blair 2009). Näin lasketut tulokertoimet puisto- ja suojelualueittain on koottu liitteeseen 3.

Työllisyysvaikutusten laskentaa varten laskettiin sekä välittömiä että kokonaisvaikutuksia kuvaavat työllisyyskertoimet (työllisiä/tuotos milj. euroa) toimialoittain. Kertoimet laskettiin kaikille niille kansallispuistoille, joiden lähialueista oli käytössä Tilastokeskuksen erillisaineistoa tai joiden lähialue muodostui seutukunnasta. Aluetilinpäidossa työllisyyden käsite kattaa kaikki ne henkilöt, jotka toimivat jollain toimialalla. Työllisyyttä mitataan työllisten ja työtuntien lukumäärinä. Aluetilinpäidon toimialojen työllisten keskimääräinen työaika suhteessa koko työllisten laskennalliseen vuosityöaikaan nähden eroaa suuntaan tai toiseen. Laskennassa käytettäväksi välittömiksi työllisyyskertoimiksi (työllistä miljoonan euron tuotosta kohti) valittiin kullakin alueella ja toimialalla pienempi työlliset/tuotos- tai (työntuntimäärä/koko maan keskityöaika)/tuotos-osamäärästä, jotta työllisyysarvio ei olisi tältä osin yliarvio.

Kokonaisvaikutuksia kuvaavien työllisyyskertoimien laskemista varten kerrottiin keskenään laajennetusta panos-tuotostallista johdetun kääntematriisin rivin alkioita kyseisen rivin toimialan välitöntä työllisyysvaikutusta kuvaavalla kertoimella. Toimialojen miljoonan euron lopputuotekäsyntää vastaavat kokonaistyöllisyyskertoimet saatiin summaamalla edellisen tulomatriisin sarakkeet toimialoittain. Sekä välittömät että kokonaistyöllisyyskertoimet on taulukoitu liitteessä 4.

Panos-tuotostaulukossa, kuten yleensäkin kansantalouden tilinpäidossa, kaupan tuotokseksi luetaan vain myynti- ja sisäänostotarvotus eli kaupan lisät (Hewings 1985). Paikallistaloudellisten vaikutusten laskentaa varten kaupan lisät määritettiin kaupan toimialan tuotoksen ja kaupan toimialan liikevaihdon suhteena vuonna 2016. Tarvittavat tiedot saatiin aluetilinpäidosta (Suomen virallinen tilasto SVT 3) ja yritystilastosta (Suomen virallinen tilasto SVT 4). Näin määritellyt kaupan lisät vaihtelivat puisto- ja suojelualueittain 27:n ja 23 %:n välillä. Huoltamo-ostokset oletetaan kokonaisuudessaan bensiniin ostokseksi. Bensan myynnin paikallisen kaupan lisän arvioidaan olevan edellisen päivityksen (Vatanen & Kajala 2015) mukainen eli 3,6 % arvonlisäverottomasta hinnasta.

Kävijätutkimuksen menolajit sovitetaan kertoimien ja suhdelukujen laskenta-aineistona käytettävän panos-tuotostaulukon toimialajakoisiin taulukon 1 mukaisesti. Kyselyn menolajiluokalle ”Muut menot” ei ole yhtä sopivaa toimialaa Tilastokeskuksen (2008) käyttämässä TOL 2008 toimialaluokituksessa, joten ”Muut menot”-menolajin kertoimien arviointiin on käytetty keskiarvoa ”680_82 Palv. Yhd.” ja ”90_96 Taiteet, viihde ja virkistys sekä muu palvelutoiminta” toimialoista (”Palv. Yhd.”-luokka sisältää alaluokkana myös välineiden vuokrauksen). Valitettavasti panos-tuotostaulukon toimialajako ei mahdollista omien kertoimien laskemista esimerkiksi majoitus-toiminnalle ja ravitsemisalalle.

Taulukko 1. Kävijätutkimuksen menolajien ja panos-tuotostaulukon toimialojen vastaavuus.

Kävijätutkimuksen menolajit	Panos-tuotostaulukon vastintoimiala Tilastokeskuksen (2008) toimialaluokituksen TOL 2008:n mukaan
Huoltamo-ostokset	45_47 Tukku- ja vähittäiskauppa, moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus
Paikallisliikenne	49_53 Kuljetus ja varastointi
Ruoka- ja muu vähittäiskauppa	45_47 Tukku- ja vähittäiskauppa
Kahvila- ja ravintolaostokset	55_56 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
Majoittuminen	55_56 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
Ohjelma- ja virkistyspalvelut	680_82 Palv. Yhd.
Muut menot	Keskiarvo 680_82 Palv. Yhd.- ja 90_96 Taiteet, viihde ja virkistys sekä muu palvelutoiminta -toimialoista

4 Kertoimien vertailu ja johtopäätökset

Vuoden 2014 laskentaan verrattuna tulokertoimet laskivat 8 tapauksessa ja nousivat 12 tapauksessa. Kokonaistyöllisyyskertoimet sen

sijaan laskivat kaikissa muissa tapauksissa paitsi palveluiden ("Palv. yhd.") toimialalla pääkaupunkiseudulla (taulukko 2).

Taulukko 2. Puistoluokkien tulo- ja työllisyyskertoimet laskentavuosina 2014 ja 2019.

Matkailukeskus						Kokonaistyöllisyyskertoimet htv/miljoona €				
Laskentavuosi (havaintovuosi)	Tulokertoimet					Toimialat				
	45_47	49_53	55_56	680_82	90_96	45_47	49_53	55_56	680_82	90_96
2014 (2011)	1,84	1,78	1,54	1,76	1,65	19,5	15,1	15,7	15,3	14,8
2019 (2015)	1,93	1,79	1,52	1,73	1,69	16,8	12,3	11,6	12,5	12,8
Muutos %	5,2	0,8	-1,7	-1,8	2,7	-13,8	-18,5	-26,1	-18,3	-13,5
Pääkaupunkiseutu						Kokonaistyöllisyyskertoimet htv/miljoona €				
Laskentavuosi (havaintovuosi)	Tulokertoimet					Toimialat				
	45_47	49_53	55_56	680_82	90_96	45_47	49_53	55_56	680_82	90_96
2014 (2011)	1,90	2,03	2,12	1,99	2,08	9,6	8,4	13,9	9,9	13,1
2019 (2015)	1,96	2,02	2,14	1,93	2,08	9,3	8,0	13,7	10,3	12,7
Muutos %	3,0	-0,7	1,2	-3,0	0,2	-3,1	-4,8	-1,4	+4,0	-3,1
Taajama / Tiheä asutus						Kokonaistyöllisyyskertoimet htv/miljoona €				
Laskentavuosi (havaintovuosi)	Tulokertoimet					Toimialat				
	45_47	49_53	55_56	680_82	90_96	45_47	49_53	55_56	680_82	90_96
2014 (2011)	1,73	1,68	1,61	1,69	1,71	16,6	12,3	16,1	14,6	16,5
2019 (2015)	1,84	1,79	1,69	1,78	1,74	14,9	11,4	14,9	13,7	14,8
Muutos %	6,2	6,2	4,6	5,7	2,0	-10,2	-7,3	-7,5	-6,2	-10,3
Maaseutu						Kokonaistyöllisyyskertoimet htv/miljoona €				
Laskentavuosi (havaintovuosi)	Tulokertoimet					Toimialat				
	45_47	49_53	55_56	680_82	90_96	45_47	49_53	55_56	680_82	90_96
2014 (2011)	1,78	1,78	1,50	1,76	1,58	19,5	16,8	17,4	15,5	14,7
2019 (2015)	1,78	1,82	1,55	1,73	1,57	16,0	15,6	14,8	13,0	11,5
Muutos %	-0,2	2,2	3,1	-1,2	-0,7	-17,9	-7,1	-14,9	-16,1	-21,8

Toimialat: 45_47 = Tukku- ja vähittäiskauppa, moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus, 49_53 = Kuljetus ja varastointi, 55_56 = Majoitus- ja ravitsemistoiminta, 680_82 = Palv. Yhd., 90_96 = Taiteet, viihde ja virkistys sekä muu palvelutoiminta

Koko maan tulokertoimet laskivat kaikilla toimialoilla (taulukko 3), joihin matkailijoiden rahankäytön vaikutukset kohdistuvat, ja myös kaikkien vaikutuslaskennassa mukana olevien 20 toimialan tuotuskertoimien keskiarvo laski. Kehityksen suunta on päinvastainen kuin edellisen päivityksen ajanjakson (2009–2014) aikana. Muutoksen suunnan vaihtumiselle ei ole yksioikoista selitystä. Muutos voi olla seurausta tuonnin merkityksen kasvusta, välituotteina käytettyjen tuotteiden ja lopputuotteiden hintasuhteiden muutoksista. Jos jälkimmäinen syy olisi tosi, olisivat välituotteiden hinnat suhteessa lopputuotteisiin halvempia kuin aiemmin. Ilmiön takana

olevien syy-seuraus-suhteiden selvittäminen edellyttäisi laajaa koko talouden toimialojen välisten suhteiden muutoksen tutkimusta. Suojelualueiden kävijöiden kerrannaisvaikutuksia toimialoilla kuvaavien tulokertoimien muutokset ovat osittain eri suuntaisia kuin koko maassa. Kaupan toimialan tulokertoimet nousivat matkailukeskuksissa, taajamissa ja pääkaupunkiseudulla. Maaseudulla sen sijaan kaupan tulokerroin laski. Palveluiden (”Palv.yhd.”) toimialan tulokerroin laski muissa paitsi taajama-luokassa. Suojelualueiden kerrointen muutokseen vaikuttaa hieman myös laskentatavan muutos.

Taulukko 3. Koko maan kokonaistulo- ja kokonaistyöllisyysvaikutuskertoimet (kotitaloudet mukana).

Laskentavuosi (Havaintovuosi)	Tulokertoimet toimialoittain					20 toimialan keskiarvo
	45_47	49_53	55_56	680_82	90_96	
2014 (2011)	2,63	2,74	3,00	2,50	2,74	2,64
2019 (2015)	2,60	2,68	2,91	2,42	2,66	2,54
Muutos %	-1,1	-2,2	-3,0	-3,2	-2,9	-3,4
Laskentavuosi (Havaintovuosi)	Kokonaistyöllisyyskertoimet toimialoittain					20 toimialan keskiarvo
	45_47	49_53	55_56	680_82	90_96	
2014 (2011)	16,8	14,8	21,2	15,0	18,8	14,5
2019 (2015)	15,6	13,9	19,8	14,6	17,4	13,8
Muutos %	-7,1	-6,1	-6,6	-2,7	-7,4	-4,8

Toimialat: 45_47 = Tukku- ja vähittäiskauppa, moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus, 49_53 = Kuljetus ja varastointi, 55_56 = Majoitus- ja ravitsemistoiminta, 680_82 = Palv. Yhd., 90_96 = Taiteet, viihde ja virkistys sekä muu palvelutoiminta.

Kokonaistyöllisyyskertoimien lasku puisto-
luokissa ja koko maassa on seurausta edel-
leen siitä, että tuottavuuden kasvua haetaan
vähentämällä työvoiman suhteellista osuutta
tuotoksen luomisessa. Erityisen paljon ko-
konaistyöllisyyskertoimet ovat koko maassa
laskeneet Kaupan, Majoitus- ja ravitsemistoiminnan
ja Taiteet, viihde ja virkistys- sekä Kuljetuksen
ja varastoinnin toimialoilla. Puistoluokissa
työllisyyskertoimien muutokset ovat pääkaupunkiseutua
lukuun ottamatta suuremmat kuin koko maassa.
Matkailukeskuksissa työllisyyskertoimet ovat
laskeneet suhteellisesti eniten.

Uusilla kertoimilla laskettiin vuoden 2018
kansallispuistojen paikallistaloudelliset vaikutukset,
jotta saatiin selville, kuinka tulokset poikkeavat
aiemmillä kertoimilla lasketuista (taulukko 4).
Vertailu osoittaa, että uusilla kertoimilla
kansallispuistokävijöiden paikallistaloudelliset
vaikutukset ovat 1,9 % (4 milj. euroa) suuremmat.
Uusien työllisyyskertoimien mukaiset
työllisyysvaikutukset ovat 19,3 % pienemmät
(408 htv). Määrällisesti ja myös suhteellisesti
työllisyysvaikutukset vähentyivät eniten
majoitus- ja ravitsemispalveluissa. Niiden
palveluita kansallispuistokävijät käyttävät
myös eniten. Valtakunnallisesti tulovaikutukset
vuoden 2015 kertoimilla ovat 6,2 milj. euroa
ja työllisyysvaikutukset ovat 143 htv vähemmän
kuin vuoden 2011 kertoimilla.

Taulukko 4. Kaikkien kansallispuistojen kävijöiden taloudellisten vaikutusten vertailu vuonna 2018 (2011 ja 2015 kertoimet)

Menolaji	Tulovaikutukset		Työllisyysvaikutukset	
	2015 kertoimilla milj. euroa	2011 kertoimilla milj. euroa	2015 kertoimilla htv	2011 kertoimilla htv
Huoltamo-ostokset	0,9	0,9	9	11
Paikallisliikenne	4,9	4,9	42	50
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	12,9	11,2	160	165
Kahvila ja ravintola	28,6	28,6	301	383
Majoittuminen	70,5	70,5	729	952
Ohjelmapalvelut	6,9	6,9	71	77
Muut menot	9,1	9,1	94	105
Välittömät vaikutukset yhteensä	133,7	132,0	1 424	1 760
Välilliset vaikutukset	82,4	80,0	276	353
Kokonaisvaikutukset paikallistalouksiin	216,2	212,0	1 701	2 109
Välilliset vaikutukset muualla maassa	160,9	171,5	788	524
Kokonaisvaikutukset valtakunnallisesti	377,1	383,3	2 490	2 633

5 Kokeiluja ja kehittäminen

5.1 Puistokohtaiset kertoimet

Edellisen päivityksen (Vatanen & Kajala 2015) lopuksi esitettiin ajatus, olisiko mahdollista laskea kaikille puistoille omat kertoimet siitä huolimatta, että osalla puistoista vaikutusalueet ovat useamman maakunnan alueella. Tässä päivityksessä kokeiltiin asiaa laskemalla puistokohtaiset kertoimet 45 kohteelle. Uusille kohteille laskettiin ensin kertoimet suoraan vaikutusalueen tilinpitoaineiston (Tilastokeskus 2019) ja koko maan vuoden 2015 panos-tuotostaulukon aineistoja ja FLQ-sijaintiosamäärämenetelmää käyttäen. Tuloksena saadut kertoimet olivat lähes saman suuruiset kuin maakuntien kertoimet eli liian suuret. Sen sijaan maakunta-aineiston ja maakuntien keskiarvoaineiston avulla johdettujen puistokohtaisten kertoimien vertailu osoitti niiden olevan lähes samansuuruiset. Täten voitiin päätellä, että maakuntien keskiarvomenetelmällä voidaan laskea uskottavat kertoimet myös

niille puistoille, joiden vaikutusalue on useamman maakunnan alueella.

Uusien kohteiden kertoimien merkitystä vaikutusten laskentaan kokeiltiin kahdella tapaa. Uudet kohteet otettiin mukaan puistoluokkien kertoimien määrittelyyn ja kokeiltiin, miten tällä tavalla johdetut kertoimet muuttavat tuloksia (taulukko 5). Uusien puistojen lisääminen ei juurikaan vaikuta tuloksiin.

Kokeiltiin myös, miten puistokertoimen käyttö muuttaa tuloksia puistoluokkakohtaisiin kertoimiin verrattuna. Esimerkkitarkasteluun otettiin Hossan kansallispuisto maaseudun, Repoveden kansallispuisto taajaman ja Oulangan kansallispuisto matkailukeskuksen puistoluokista. Pääkaupunkiseudulle vertailua ei luonnollisesti tehty, koska puistoluokan kertoimien laskennassa on mukana vain Nuuk-sion kansallispuisto.

Taulukko 5. Kaikkien kansallispuistojen kävijöiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2018: Käytössä olevan tavan ja kokeilun, jossa enemmän puistoja, tulosten vertailu.

Menolaji	Tulovaikutukset		Työllisyysvaikutukset	
	Käytössä olevilla kertoimilla milj. euroa	Kokeilun kertoimilla milj. euroa	Käytössä olevilla kertoimilla htv	Kokeilun kertoimilla htv
Huoltamo-ostokset	0,9	0,9	9	9
Paikallisliikenne	4,9	4,9	42	46
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	12,9	12,9	160	161
Kahvila ja ravintola	28,6	28,6	301	327
Majoittuminen	70,5	70,5	729	797
Ohjelmapalvelut	6,9	6,9	71	71
Muut menot	9,1	9,1	94	93
Välittömät vaikutukset yhteensä	133,7	133,70	1 424	1 520
Välilliset vaikutukset	82,4	80,6	276	287
Kokonaisvaikutukset paikallistalouksiin	216,2	214,3	1 701	1 805
Välilliset vaikutukset muualla maassa	160,9	162,8	788	684
Kokonaisvaikutukset valtakunnallisesti	377,1	377,1	2 490	2 490

Hossan, Repoveden ja Oulangan kansallispuistojen tapauksissa tulokset eivät merkittävästi muutu, koska puistokohtaisten ja puistoluokkien kertoimet eivät poikkea toisistaan kovin paljon (taulukot 6–8). Näiden puistojen vertailutulosten perusteella voisi väittää, ettei

puistokohtaisten kertoimien laskenta ja käyttö ole tarpeellinen. Ehdoton päätös tarpeellisuudesta edellyttäisi useampien puistojen vertailua eli lisätyötä päivityksessä ja Metsähallituksen laskentajärjestelmän laajentamista.

Taulukko 6. Hossan kansallispuisto: puistoluokka- ja puistokohtaisten kertoimien vaikutusten vertailu vuonna 2018 (vuoden 2015 kertoimet).

Hossa	Huoltamot ostokset	Paikallis- liikenne	Ruoka- ja muut vähittäiskauppa- ostokset	Kahvila ja ravintola	Majoittu- minen	Ohjelma- palvelut	Muut menot	Kokonaisvaiku- tukset paikallis- talouksiin
Kokonaistuotuskertoimet								
Maaseutu	1,78	1,82	1,78	1,55	1,55	1,73	1,65	6 296 747
Puisto	1,70	1,78	1,70	1,54	1,54	1,79	1,70	6 251 056
Ero %	-4,3	-2,0	-4,3	-0,7	-0,7	3,0	3,1	-0,7
Kokonaistyöllisyyskertoimet								
Maaseutu	16,03	15,58	16,03	14,75	14,75	12,96	12,21	58
Puisto	15,24	13,22	15,24	13,76	13,76	13,68	13,29	55
Ero %	-4,9	-15,1	-4,9	-6,7	-6,7	5,5	8,9	-5,6

Taulukko 7. Repoveden kansallispuisto: puistoluokka- ja puistokohtaisten kertoimien vaikutusten vertailu vuonna 2018 (vuoden 2015 kertoimet).

Repovesi	Huoltamot ostokset	Paikallis- liikenne	Ruoka- ja muut vähittäiskauppa- ostokset	Kahvila ja ravintola	Majoittu- minen	Ohjelma- palvelut	Muut menot	Kokonaisvaiku- tukset paikallis- talouksiin
Kokonaistuotuskertoimet								
Taajama	1,84	1,79	1,84	1,69	1,69	1,78	1,76	2 504 027
Puisto	1,77	1,59	1,77	1,78	1,78	1,87	1,78	2 588 046
Ero %	-3,8	-10,9	-3,8	5,5	5,5	5,2	1,3	3,4
Kokonaistyöllisyyskertoimet								
Taajama	14,89	11,37	14,89	14,92	14,92	13,75	14,27	21
Puisto	14,48	8,32	14,48	15,69	15,69	14,11	14,68	22
Ero %	-2,8	-26,8	-2,8	5,2	5,2	2,7	2,8	5,0

Taulukko 8. Oulangan kansallispuisto: puistoluokka- ja puistokohtaisten kertoimien vaikutusten vertailu vuonna 2018 (vuoden 2015 kertoimet).

	Huoltamo- ostokset	Paikallis- liikenne	Ruoka- ja muut vähittäiskauppa- ostokset	Kahvila ja ravintola	Majoittu- minen	Ohjelma- palvelut	Muut menot	Kokonaisvaiku- tukset paikallis- talouksiin
Kokonaistuotuskertoimet								
Matkailukeskus	1,93	1,79	1,93	1,52	1,52	1,73	1,71	19 165 007
Puisto	1,66	1,77	1,66	1,49	1,49	1,81	1,71	18 577 599
Ero %	-14,0	-1,1	-14,0	-1,4	-1,4	4,8	0,1	-3,1
Kokonaistyöllisyyskertoimet								
Matkailukeskus	13,47	9,09	13,47	9,96	9,96	10,67	10,54	148
Puisto	14,48	8,32	14,48	15,69	15,69	14,11	14,68	165
Ero %	7,5	-8,4	7,5	57,5	57,5	32,3	39,3	11,4

5.2 Pellervon taloudellisen tutkimuskeskuksen maakunnalliset panos-tuotostaulukot vuodelta 2014

Vertailimme Pellervon taloudellisen tutkimuskeskuksen (PTT:n) tuottamia (Pellervon taloudellinen tutkimuskeskus 2019) ja tässä tutkimuksessa käytetyllä menetelmällä laskettuja vuoden 2014 maakunnallisten panos-tuotostaulukoiden tulokertoimia (ilman kotitalouksia) keskenään. Tiivistys vertailusta on, että taulukot ovat samankaltaiset. PTT:n ja tässä tutkimuksessa laskettujen taulukoiden kaikkien maakuntien kaikkien toimialojen tulokertoimien välinen ero oli keskiarvona 2,6 pro-

senttia. Kansallispuistojen vaikutusten laskennassa käytettävien toimialojen tulokertoimien välinen ero keskiarvona oli 0,2 prosenttia. Tämän perusteella voi todeta, että tässä tutkimuksessa johdettuja taulukoita voi käyttää vaikutusten laskennan pohjana. Samoin voidaan todeta, että jos PTT alkaa päivittää taulukoitaan useammin ja niille annetaan virallisen tilaston status, ne voivat olla seuraavan päivityksen maakunnallinen perusaineisto.

Lähteet

- Chang, W.-H. 2001: Variations in multipliers and related economic ratios for recreation and tourism impact analysis. – Dissertation, Michigan State University, Department of Park, Recreation and Tourism Resources. 150 s.
- Flegg, A. T. & Tohmo, T. 2011: Regional input-output tables and the FLQ formula: a case study of Finland. – *Regional Studies* 47: 703–721. doi:10.1080/00343404.2011.592138.
- , Webber, C. D. & Elliot, M. V. 1995: On the appropriate use of location quotients in generating regional input-output tables. – *Regional Studies* 29(6): 547–561.
- Hewings, G. J. D. 1985: Regional input-output analysis. – Sage, London. 95 s.
- Honkatukia, J., Tamminen, S. & Ahokas, J. 2014: Suomi on jo palvelutalous. – VATT Policy Brief 2014 (1): 1–12. <vatt.fi/julkaisut/policybrief>.
- Huhtala, M., Vatanen, E. & Berghäll, J. 2009: Kansallispuistomatkoilun paikallistaloudelliset vaikutukset – menetelmien vertailu. – *Terra* 121(4): 285–299.
- , Kajala, L. & Vatanen, E. 2010: Local economic impacts of national park visitors' spending in Finland: The development process of an estimation method. – Working Papers of the Finnish Forest Research Institute 149. <www.metla.fi/julkaisut/workingpapers/2010/mwp149.htm>, viitattu 23.10.2019
- Kajala, L., Almik, A., Dahl, R., Dikšaitė, L., Erkkonen, J., Fredman, P., Jensen, F., Søndergaard, Karoles, K., Sievänen, T., Skov-Petersen, H., Vistad, O. I. & Wallsten, P. 2009: Kävijäseuranta luontoalueilla – Pohjoismaiden ja Baltian maiden kokemuksiin perustuva opas. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 116. 144 s.
- Kietäväinen, A., Vatanen, E. & Ronkainen, S. 2013: Porotalouden taloudelliset ja työllistävät vaikutukset sekä muut arvot – kohti kokonaisarvoa? – Lapin yliopiston yhteiskuntatieteellisiä julkaisuja B. Tutkimusraportteja ja selvityksiä 63. <urn.fi/URN:ISBN:978-952-484-710-0>. 43 s.
- Lehtonen, O. & Tykkyläinen, M. 2012: Estimating regional input coefficients and multipliers: Is the choice of a non-survey technique a gamble? – *Regional Studies* 48(2): 382–399. doi: 10.1080/00343404.2012.657619.
- McCann, P. 2001: Urban and regional economics. – Oxford University Press, New York. 286 s.
- Metsähallitus 2019a: Käyntimääriä suojelu- ja retkeilyalueilla sekä asiakaspalvelupisteissä. – <www.metsa.fi/kayntimaarat>, viitattu 15.10.2019.
- 2019b: Kansallispuistot ja retkeilyalueet tärkeitä paikallistaloudelle. – <www.metsa.fi/suojelualueetjapaikallistalous>, viitattu 15.10.2019.
- & Metsäntutkimuslaitos 2009: Kansallispuistojen ja retkeilyalueiden kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset. – Metsähallitus, Vantaa, <julkaisut.metsa.fi/julkaisut/show/1344>.
- Miller, R. E. & Blair, P. D. 2009: Input-output analysis. Foundations and extensions. 2nd ed. – Cambridge University Press. 750 s.
- Pellervon taloudellinen tutkimuskeskus 2019: Alueellisen taloustilastojen tietokanta (ALTA). – <www.ptt.fi/julkaisut-ja-hankkeet/kaikki-hankkeet/alueellisen-taloustilastojen-tietokanta-alta.html>, viitattu 18.12.2019.
- Pirhonen, I., Ollonqvist, P., Viitanen, J., Toropainen, M. & Bungov, V. 2008: Income and employment effects of change of roundwood use in Eastern Finland and the Republic of Karelia. – Working Papers of the Finnish Forest Research Institute 70. 36 s.

- Stynes, D. J., Propst, D. B., Chang, W. H. & Sun, Y. Y. 2000: Estimating National Park visitor spending and economic impacts; the MGM2 model. – Department of Park, Recreation and Tourism Resources, Michigan State University.
- Suomen virallinen tilasto (SVT 1): Alueellinen panos-tuotos. – Tilastokeskus, Helsinki. <www.tilastokeskus.fi/til/apt/index.html>, viitattu 17.10.2019.
- Suomen virallinen tilasto (SVT 2): Panos-tuotos. – Tilastokeskus, Helsinki. <www.tilastokeskus.fi/til/pt/index.html>, viitattu 17.10.2014.
- Suomen virallinen tilasto (SVT 3): Aluetilinpito. – Tilastokeskus, Helsinki. <www.tilastokeskus.fi/til/altp/tau.html>, viitattu 16.10.2019.
- Suomen virallinen tilasto (SVT 4): Yritysrekisterin vuositilasto. – Tilastokeskus, Helsinki. <tilastokeskus.fi/til/syr/tau.html>, viitattu 16.10.5.2014.
- Tahvanainen, N., Vatanen, E. & Komppula, R. 2012: Matkailun paikallistaloudellisten vaikutusten mittaamismenetelmien yhdistäminen. – Savonlinnan seutukunnan matkailu vuonna 2010. Matkailututkimus 8 (2): 7–23.
- Tilastokeskus 2008: Toimialaluokitus TOL 2008. – Tilastokeskus, Helsinki. Käsikirjoja 4. 406 s.
- 2014: Tuottavuustutkimukset. – Tilastokeskus, Helsinki. <www.stat.fi/til/ttut/tau.html>, viitattu 5.6.2014.
 - 2019: Aluetilinpidon tuotanto- ja työllisyys ja kotitalouksien taloustoimet vaikutusalueittain. – Erillistilaus 22.1.2019.
- Vatanen, E. 2001: Puunkorjuun ja puunkuljetuksen paikallistaloudelliset vaikutukset Juvan, Keuruun ja Pielisen Karjalan seutukunnissa. – Metsäntutkimuslaitos, Joensuun tutkimuskeskus. Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 825. 73 s.
- 2011: Tuotosmalli panos-tuotosanalyysin välineenä – menetelmä, teoria ja paikallistaloudelliset sovellukset. – Itä-Suomen yliopisto, Joensuu. Publications of the University of Eastern Finland. Dissertations in Social Sciences and Business Studies. 176 s.
 - & Kajala, L. 2015. Kansallispuistojen, retkeilyalueiden ja muiden luontomatkailullisesti arvokkaiden suojelukohteiden paikallistaloudellisten vaikutusten arviointimenetelmän kertoimien päivitys 2014. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja Sarja A 213. 28 s.
 - , Pirkonen, J., Ahonen, A., Hyppönen, M. & Mäenpää, I. 2006: Luonnon käyttöön perustuvien elinkeinojen paikallistaloudelliset vaikutukset Inarissa. – Metsätieteen aikakauskirja 4/2006: 435–451.

Keskiarvokertoimien laskennassa käytetyt suojelualueet luokittain

Matkailukeskukset	Taajama / tiheä asutus
Kolin kansallispuisto	Isojärven kansallispuisto
Pallas-Yllästunturin kansallispuisto	Itäisen Suomenlahden kansallispuisto
Pyhä-Luoston kansallispuisto	Koloveden kansallispuisto
Urho Kekkosen kansallispuisto	Kurjenrahkan kansallispuisto
	Leivonmäen kansallispuisto
Pääkaupunkiseutu	Napapiirin retkeilyalue
Nuuskion kansallispuisto	Perämeren kansallispuisto
	Päijänteen kansallispuisto
Maaseutu	Saaristomeren kansallispuisto
Kylmäluoman retkeilyalue	Tammisaaren kansallispuisto
Lemmenjoen kansallispuisto 1 ja Lemmenjoen kansallispuisto 2	Teijon retkeilyalue
Patvinsuon kansallispuisto	Valkmusan kansallispuisto
Oulujärven retkeilyalue	

Eri aluetasojen panos-tuotostaulukoiden tuotannollisten toimialojen luokitusten vastaavuus

Koko maa	Maakunta
01 Maatalous ja metsästys	01 Maatalous ja metsästys
02 Metsätalous	
03 Kalatalous	02_03 Metsätalous ja kalatalous
05_09 Kaivostoiminta ja louhinta	05_09 Kaivostoiminta ja louhinta
10_12 Elintarviketeollisuus ym.	10_12 Elintarviketeollisuus ym.
13_15 Tekstiili-, vaatetus- ja nahkateollisuus	13_15 Tekstiili-, vaatetus- ja nahkateollisuus
16 Puuteollisuus	16 Puuteollisuus
17 Paperiteollisuus	
18 Painaminen	17_18 Paperiteollisuus ja painaminen
19 Öljynjalostus	
20 Kemikaalien ja kem. tuotteiden valmistus	
21 Lääketeollisuus	19_22 Kemianteollisuus
22 Kumi- ja muovituotteiden valmistus	
23 Rakennusaineteollisuus	23 Rakennusaineteollisuus
24 Metallien jalostus	
25 Metallituotteiden valmistus	24_25 Metallien jalostus ja metallituotteiden valmistus
26 Elektroniikkateollisuus	
27 Sähkölaitteiden valmistus	26_27 Sähkö- ja elektroniikkateollisuus
28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus
29 Moottoriajoneuvojen ym. valmistus	
30 Muiden kulkuneuvojen valmistus	29_30 Kulkuneuvojen valmistus
31_32 Muu valmistus ml. huonekalut	
33 Koneiden ja laitt. korjaus, huolto ja asennus	31_33 Huonekalujen valm.; Muu teollinen valm.
35 Energiahuolto	
36 Veden otto, puhdistus ja jakelu	
37_39 Jäte- ja jätevesihuolto	35_39 Energiahuolto; Vesi- ja jätehuolto
41_43 Rakentaminen	41_43 Rakentaminen
45 Autojen ym. kauppa, korjaus ja huolto	
46 Tukkukauppa (pl. autot ym.)	
47 Vähittäiskauppa (pl. autot ym.)	45_47 Tukku- ja väh.kauppa, moottoriajoneuvojen korjaus
49 Maaliikenne	
50 Vesiliikenne	
51 Ilmaliikenne	
52 Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta	
53 Posti- ja kuriiritoiminta	49_53 Kuljetus ja varastointi
55_56 Majoitus- ja ravitsemistoiminta	55_56 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
58 Kustannustoiminta	
59_60 Audiovisuaalinen toiminta	
61 Televiestintä	
62_63 Tietojenkäsittelypalvelu	58_63 Kustannustoiminta; Audiovisuaalinen toim.

64 Rahoitustoiminta	
65 Vakuutustoiminta ym.	64_66 Rahoitus- ja vakuutustoiminta
66 Rahoitusta ja vakuutusta palveleva toiminta	
68 Kiinteistöalan toiminta	681 + 68209 + 683 Muu kiinteistötoiminta
68A Asuntojen ja asuinkiinteistöjen hallinta	68201_68202 Asuntojen vuokraus ja hallinta
69_70 Liikkeenjohdon palvelut	
71 Tekniset palvelut	
72 Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen	69_75 Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toimi
73 Mainostoiminta ja markkinatutkimus	
74_75 Muut liike-elämän palvelut ja eläinlääkintä	
77 Vuokraus- ja leasingtoiminta	
78 Työllistämistoiminta	77_82 Hallinto- ja tukipalvelutoiminta
79 Matkatoimistot ym.	
80_82 Muut tukipalvelut	
84 Julkinen hallinto ja sosiaalivakuutus	84 Julkinen hallinto ja sosiaalivakuutus
85 Koulutus	85 Koulutus
86 Terveyspalvelut	86_88 Terveys- ja sosiaalipalvelut
87_88 Sosiaalipalvelut	
90_92 Kulttuuritoiminta ja rahapelit	
93 Urheilu-, huvi- ja virkistyspalvelut	90_96 Taiteet, viihde ja virkistys;
94 Järjestöjen toiminta	Muu palvelutoiminta
95 Kotitaloustavaroiden korjaus	
96 Muut henkilökohtaiset palvelut	
97_98 Kotitalouspalvelut	97_98 Kotitalouspalvelut

Maakuntatason toimialaluokitus	Seutukuntatason toimialaluokitus
01 Maatalous ja metsästys	01 Maatalous ja metsästys
02_03 Metsätalous ja kalatalous	02_03 Metsätalous ja kalatalous
10_12 Elintarviketeollisuus ym.	10_12 Elintarviketeollisuus ym.
16 Puuteollisuus	16_18 Puuteollisuus; Paperiteollisuus ja painaminen
17_18 Paperiteollisuus ja painaminen	
24_25 Metallien jalostus ja metallituotteiden valmistus	24_30 Metallien, metallituotteiden, elektroniikan, sähkölaitteiden, koneiden, laitteiden ja kulkuneuvojen valmistus
26_27 Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	
28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	
29_30 Kulkuneuvojen valmistus	
05_09 Kaivostoiminta ja louhinta	MUU_TEO Muu teollisuus (05_09+13_15+19_23+31_39)
13_15 Tekstiili-, vaatetus- ja nahkateollisuus	
23 Rakennusaineteollisuus	
19_22 Kemianteollisuus	
31_33 Huonekalujen valmistus; Muu teollinen valmis	
35_39 Energiahuolto; Vesi- ja jätehuolto	
41_43 Rakentaminen	41_43 Rakentaminen
45_47 Tukku- ja vähittäiskauppa, moottoriajoneuvojen korjaus	45_47 Tukku- ja vähittäiskauppa, moottoriajoneuvojen korjaus
49_53 Kuljetus ja varastointi	49_53 Kuljetus ja varastointi
55_56 Majoitus- ja ravitsemistoiminta	55_56 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
58_63 Kustannustoiminta; Audiovisuaalinen toiminta	58_63 Kustannustoiminta; Audiovisuaalinen toiminta; Televiestintä; Tietojenkäsittelypalvelu
64_66 Rahoitus- ja vakuutustoiminta	64_66 Rahoitus- ja vakuutustoiminta
68201_68202 Asuntojen vuokraus ja hallinta	68201_68202 Asuntojen vuokraus ja hallinta
681+68209+683 Muu kiinteistötoiminta	PALV_YHDIST Kiinteistötoiminta; Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (681+68209+683+69_82)
69_75 Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toimi	
77_82 Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	
84 Julkinen hallinto ja sosiaalivakuutus	84 Julkinen hallinto ja sosiaalivakuutus
85 Koulutus	85 Koulutus
86_88 Terveys- ja sosiaalipalvelut	86_88 Terveys- ja sosiaalipalvelut
90_96 Taiteet, viihde ja virkistys; Muu palvelutoiminta	90_96 Taiteet, viihde ja virkistys; Muu palvelutoiminta

Tulokertoimet puistoluokittain 2019

Maaseutu	Tukku- ja vähittäiskauppa	Kuljetus ja varastointi	Majoitus- ja ravitsemistoiminta	Palv_yhdis	Taiteet, viihde ja virkistys
Patvinsuo	1,71	1,70	1,72	1,63	1,50
Oulujärvi	1,74	2,15	1,73	1,53	1,65
Lemmenjoki1	1,91	1,64	1,41	1,76	1,53
Lemmenjoki2	1,84	1,82	1,38	1,96	1,58
Kylmäluoma	1,70	1,77	1,49	1,79	1,59
Keskiarvo	1,78	1,82	1,55	1,73	1,57
Taajama / Tiheä asutus	Tukku- ja vähittäiskauppa	Kuljetus ja varastointi	Majoitus- ja ravitsemistoiminta	Palv_yhdis	Taiteet, viihde ja virkistys
Teijo	1,71	1,89	1,65	1,69	1,63
Valkmusa	1,89	1,68	1,74	1,83	1,83
Napapiiri	1,87	1,80	1,57	1,84	1,67
Kurjenrahka	1,97	1,85	1,90	1,88	1,93
Isojärvi	1,83	1,68	1,49	1,71	1,55
Kolovesi	1,85	1,84	1,67	1,85	1,75
Saaristomeri	1,78	1,81	1,56	1,66	1,75
Tammisaari	1,77	1,80	1,61	1,63	1,78
Itäinen Suomenlahti	1,94	1,75	1,86	1,85	1,92
Leivonmäki	1,73	1,65	1,52	1,55	1,56
Perämeri	1,83	1,67	1,64	1,88	1,71
Päijänne	1,91	2,03	2,02	2,01	1,86
Keskiarvo	1,84	1,79	1,69	1,78	1,74
Pääkaupunkiseutu	Tukku- ja vähittäiskauppa	Kuljetus ja varastointi	Majoitus- ja ravitsemistoiminta	Palv_yhdis	Taiteet, viihde ja virkistys
Nuusio	1,96	2,02	2,14	1,93	2,08
Matkailukeskus	Tukku- ja vähittäiskauppa	Kuljetus ja varastointi	Majoitus- ja ravitsemistoiminta	Palv_yhdis	Taiteet, viihde ja virkistys
Pyhä-Luosto	1,94	1,78	1,36	1,63	1,75
PallasYlläs	1,89	1,63	1,40	1,61	1,52
UK-puisto	1,94	1,78	1,36	1,63	1,75
Koli	1,96	1,98	1,95	2,03	1,75
Keskiarvo	1,93	1,79	1,52	1,73	1,69

Työllisyyskertoimet puistoluokittain 2019

	Tukku- ja vähittäiskauppa		Kuljetus ja varastointi		Majoitus- ja ravitsemistoiminta		Palv_yhdis		Taiteet, viihde ja virkistys	
Maaseutu	välitön	kokonais	välitön	kokonais	välitön	kokonais	välitön	kokonais	välitön	kokonais
Kylmäluoma	12,10	14,83	9,81	12,87	11,39	13,17	10,73	13,27	10,72	12,74
Lemmenjoki1	13,47	16,64	8,30	10,91	9,96	10,83	10,94	13,24	9,31	10,92
Lemmenjoki2	13,26	16,11	9,63	12,93	11,01	12,00	10,20	12,75	7,85	9,70
Patvinsuo	12,14	14,46	9,08	11,79	17,12	19,66	14,68	17,18	11,75	13,53
Oulujärvi	15,80	18,11	25,60	29,38	15,37	18,10	6,63	8,37	8,61	10,38
Keskiarvo	13,35	16,03	12,48	15,58	12,97	14,75	10,64	12,96	9,65	11,45
	Tukku- ja vähittäiskauppa		Kuljetus ja varastointi		Majoitus- ja ravitsemistoiminta		Palv_yhdis		Taiteet, viihde ja virkistys	
Taajama / tiheä asutus	välitön	kokonais	välitön	kokonais	välitön	kokonais	välitön	kokonais	välitön	kokonais
Isojärvi	13,48	15,95	9,91	12,42	9,08	10,66	11,34	13,53	9,64	11,32
Itäinen Suomenlahti	11,57	14,56	5,50	8,04	12,04	15,19	10,44	13,10	12,39	15,42
Kolovesi	13,08	16,00	8,74	12,22	13,27	15,63	11,08	13,90	12,15	14,74
Kurjenrahka	10,20	13,66	6,59	9,97	11,53	14,83	9,83	12,70	10,94	14,32
Leivonmäki	13,10	16,38	8,80	11,30	12,20	15,85	12,16	14,26	13,83	15,90
Napapiiri	11,11	14,11	8,08	11,17	9,53	11,29	9,55	11,94	10,53	12,91
Päijänne	10,35	13,73	9,24	13,85	11,86	15,91	11,52	15,14	11,54	15,00
Perämeri	12,99	15,46	7,22	9,37	12,39	14,33	10,86	13,13	12,17	14,55
Saaristomeri	14,10	16,71	10,68	13,60	14,12	15,91	11,54	13,73	12,95	15,33
Tammisaari	10,99	13,70	7,41	10,57	14,52	16,61	13,76	15,94	13,08	15,81
Teijo	11,43	13,85	12,63	16,28	16,58	19,40	11,63	14,15	13,37	15,56
Valkmusa	11,77	14,57	5,43	7,66	10,97	13,45	11,02	13,46	13,96	16,74
Keskiarvo	12,01	14,89	8,35	11,37	12,34	14,92	11,23	13,75	12,21	14,80
	Tukku- ja vähittäiskauppa		Kuljetus ja varastointi		Majoitus- ja ravitsemistoiminta		Palv_yhdis		Taiteet, viihde ja virkistys	
Pääkaupunkiseutu	välitön	kokonais	välitön	kokonais	välitön	kokonais	välitön	kokonais	välitön	kokonais
Nuusio	6,19	9,34	4,43	8,04	9,67	13,67	7,38	10,33	9,20	12,68
Keskiarvo	6,19	9,34	4,43	8,04	9,67	13,67	7,38	10,33	9,20	12,68
	Tukku- ja vähittäiskauppa		Kuljetus ja varastointi		Majoitus- ja ravitsemistoiminta		Palv_yhdis		Taiteet, viihde ja virkistys	
Matkailukeskus	välitön	kokonais	välitön	kokonais	välitön	kokonais	välitön	kokonais	välitön	kokonais
Koli	11,32	14,68	9,42	13,45	13,03	16,63	11,02	14,37	10,83	13,54
Pallas-Ylläs	14,43	17,72	9,90	12,87	8,76	9,62	12,15	14,46	10,89	12,62
Pyhä-Luosto	14,59	18,00	8,79	11,81	8,76	9,80	9,45	11,65	11,00	13,70
UK-puisto	13,50	16,80	8,24	11,20	9,30	10,32	9,68	11,94	8,92	11,48
Keskiarvo	13,47	16,80	9,09	12,33	9,96	11,59	10,67	13,23	10,41	12,84

Tutkimuksessa käytettyjä käsitteitä

Alueluokitus: Vaikutuslaskennan avuksi luotu neliportainen suojelualueiden lähialueiden asukastiheyttä ja matkailuluonnetta kuvaava luokitus: maaseutu, taajama/tiheä asutus, matkailukeskus, pääkaupunkiseutu

Kotimaiset matkailijat: Suojelualueen lähialueen ulkopuolelta Suomesta tulevat kävijät.

Kävijätutkimus: Metsähallituksen suojelualueilla toteutettu vakioitu kävijätutkimus, joka toistetaan 5–10 vuoden välein.

Käyntimäärä: Vuotuinen Metsähallituksen tietoihin perustuva käyntien määrä suojelualueella.

Lähialue: Suojelualueelle erikseen määritetty sijainti- ja lähikunnat käsittävä alue.

Majoittujat: Suojelualueella tai sen lähialueella vähintään yhden yön majoittuneet kävijät.

Paikalliset kävijät: Suojelualueen lähialueella asuvat kävijät.

Paikallistaloudelliset kokonaistulovaikutukset: Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset (sis. johdetut) tulovaikutukset / vuosi.

Paikallistaloudelliset kokonaistyöllisyysvaikutukset: Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset (sis. johdetut) henkilötyövuodet.

Päiväkävijät: Kävijät, jotka eivät ole yöpyneet suojelualueella tai sen lähialueella.

Valtakunnalliset kokonaistulovaikutukset: Kävijöiden rahankäytöstä koko maahan syntyvät välittömät ja välilliset (sis. johdetut) tulovaikutukset / vuosi.

Valtakunnalliset kokonaistyöllisyysvaikutukset: Kävijöiden rahankäytöstä koko maahan syntyvät välittömät ja välilliset (sis. johdetut) henkilötyövuodet.

Välittömät vaikutukset: Kävijöiden rahankäytöstä aiheutuvat välittömät tulo- ja työllisyysvaikutukset lähialueen yrityksissä.

Välilliset ja johdetut vaikutukset: Välittömät vaikutukset kertautuvat välillisiksi vaikutuksiksi, kun välitöntä tuloa saavat yritykset ostavat muilta alueen yrityksiltä tuotteita ja palveluita sekä maksavat palkkaa työntekijöille, jotka käyttävät tulonsa tuotteiden ja palvelujen ostoon alueella (johdetut vaikutukset). Välillisistä vaikutuksista osa vuotaa alueen ulkopuolelle.

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

No 225 Kurvinen, L., Arnkil, A., Ekeboom, J., Björkman, U., Sahla, M., Ivkovic, D., Riihimäki, A. & Haldin, M. 2017: Meri- ja rannikon luonnonsuojelualueiden tietotarpeet – MeriHOTT-hankkeen loppuraportti. 88 s.

No 226 Vösa, R., Högmänder, J., Nordström, M., Kosonen, E., Laine, J., von Numers, M. & Rönkä, M. 2017: Saaristolinnuston historia, kannankehitys ja nykytila Turun saaristossa. 310 s.

No 227 Kurvinen, L. & Westerbom, M. 2017: Allien syyslevähdysalueiden vedenalaiset inventoinnit Porkkalassa. 45 s.

No 228 Hasanen, E. & Vähäsarja, K. 2019: Luonto lisää liikettä – Mikä innostaa kouluikäistä? 103 s.

No 229 Hasanen, E. & Vähäsarja, K. 2019: Moved by Nature – School-children's experiences of outdoor activities in nature. 107 s.

No 230 Ervola, A., Rautiainen, M., Seppänen, M. & Bisi, J. 2019: Erätalous valtion alueilla – yleis- ja erityisoikeuksien käyttö. 46 s.

No 231 Arnkil, A., Hoikkala, J. & Sahla, M. (toim.) 2019: Suojelualueet merialue-suunnittelussa – suositus suojelualueiden huomioimiseksi. 42 s.

Sarja B

No 245 Kamppuri, E.-N. 2019: Koloveden kansallispuiston kävijätutkimus 2018. 62 s.

No 246 Kuusisto, K. 2019: Evon retkeilyalueen kävijätutkimus 2018. 55 s.

No 247 Aspholm, P. 2019: Riisitunturin kansallispuiston kävijätutkimus 2018–2019. 47 s.

No 248 Aspholm, P. 2019: Korouoman kävijätutkimus 2018–2019. 42 s.

No 249 Helimäki, V. & Koskela, A. 2019: Ärjänsaaren kävijätutkimus 2019. 49 s.

No 250 Jylänki, T. 2019: Liminganlahden luontokeskuksen asiakastutkimus 2019. 50 s.

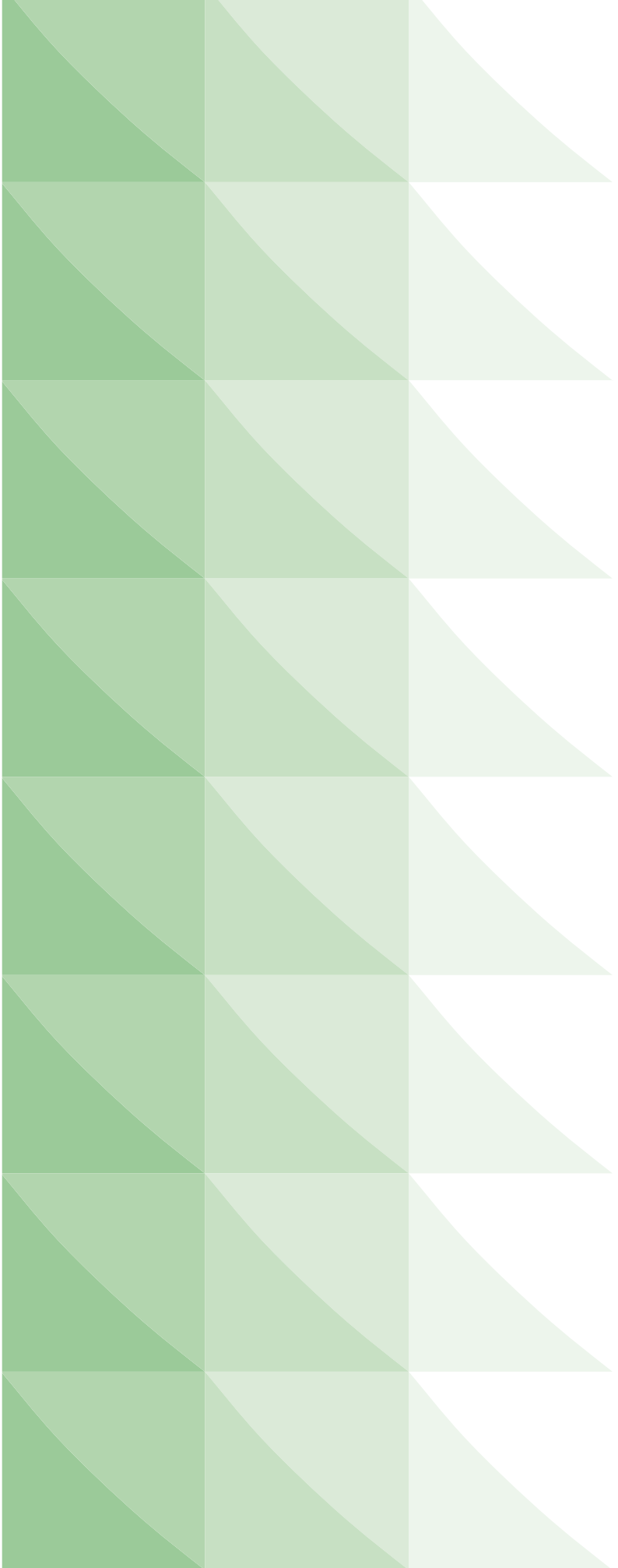
Sarja C

No 162 Metsähallitus 2018: Puljun erämaan Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. 83 s.

No 163 Metsähallitus 2018: Saarijärven vanhojen metsien hoito- ja käyttösuunnitelma 2011–2025. 80 s.

No 164 Metsähallitus 2018: Vintilänkairan, Koitelaisen ja Pomokairan Natura 2000 -alueiden hoito- ja käyttösuunnitelma. 75 s.

No 165 Siira, H. & Sulkava, P. 2019: Pallas-Yllästunturin kansallispuiston luontomatkatkailusuunnitelma. 66 s.

ISSN-L 1235-6549
ISSN (VERKKOJULKAISU) 1799-537X
ISBN 978-952-295-263-9 (PDF)
JULKAISUT.METSA.FI